

Alvdal kommune**SÆRUTSKRIFT**

Arkivsak: 14/12

SAMLET SAKSFREMSTILLING - HØRING - REGIONAL PLAN FOR VANNFORVALTNING I VANNREGION GLOMMA

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
3/14	Formannskapet	23.01.2014
73/14	Formannskapet	04.12.2014

Endelig vedtak fattes i: Formannskapet

Andre dokumenter i saken:

27.01.2014 UTKAST TIL LOKAL TILTAKSANALYSE FOR VANNOMRÅDE GLOMMA OG GRENSEVASSDRAGENE. MELDING OM VEDTAK

Melding om vedtak sendes til Vannregionmyndigheten for vannregion Glomma, Østfold fylkeskommune
e-post: postmottak@ostfoldfk.no**Saksopplysninger:**

Regional vannforvaltningsplan er forankra i Vannforskriften (Forskrift om rammer for vannforvaltningen), som trådte i kraft i 2007 og innførte EU sitt vannrammedirektiv i Norge. Vannforskriften (§ 4) sier at alle vannforekomster i Norge skal ha minimum god økologisk og kjemisk tilstand innen 2021. Dette skal sikres gjennom å utarbeide forvaltningsplan og tiltaksprogram.

Vannforskriften deler Norge i 11 vannregioner i tillegg til 5 internasjonale vannregioner delt med Sverige og Finland. Vannforekomstene i landet er gruppert i vannområder. Alvdal kommune har areal i vannområde Glomma som er i vannregion Glomma.

Vannregionmyndighetene har utarbeida forvaltningsplaner for de aktuelle vannregionene (jfr. pbl kap 8) med tilhørende tiltaksprogram. Forslag til regionale planer for vannforvaltning for vannregion Glomma og de norske delene av vannregion Västerhavet er sendt på høring og lagt ut til offentlig ettersyn i perioden 01.07. – 31.12.2014. Planene skal gjelde for perioden 2016 – 2021, og beskriver miljøtilstanden og miljømålet for vannforekomstene i regionen. Her vil bare planen for vannområde Glomma bli behandla. Det er gjort en vurdering av hvilke vannforekomster som er i risiko for ikke å oppnå eller opprettholde miljømålet innen utgangen av planperioden basert på en samla vurdering av dagens miljøtilstand, påvirkninger og forventet utvikling fram mot 2021. Planen beskriver regionens hovedutfordringer og tiltak for å redusere påvirkningene slik at miljømålene nås. Tiltakene som er foreslått i tiltaksprogrammet baserer seg på lokale tiltaksanalyser, og danner i mange tilfeller grunnlag for mer detaljert

planlegging. Det er beregna kostnader for få av de foreslåtte tiltakene. Det vil derfor i mange tilfeller være nødvendig med grundige utredninger hvor man ser på kostnader og nytten av tiltakene. Det er et stort behov for forbedring av kunnskapsgrunnlaget samt større utredninger som beskriver behovet for, effekter av og kostnader av ulike tiltak. Nasjonale og regionale mål og føringer samt lokale behov vil ha innvirkning på prioritering av foreslåtte tiltak.

Plandokumentet gir et godt grunnlag for videre arbeid mot miljømålene i vannforekomsten i regionen. Planen viser tydelig i hvilke områder og sektorer som må ta fatt på dette arbeidet, men dokumentene har samtidig potensiale for forenkling og konkretisering.

Saksvurdering:

Den regionale planen for vannforvaltning er utarbeida som følge av implementering av EUs rammedirektiv for vann gjennom vannforskriften. Regional plan for vannforvaltning i vannregion Glomma skal gjelde for perioden 2016 – 2021. Målet med den regionale planen er å ta vare på og sikre bærekraftig bruk av vannressursene for framtida. Dette skal gjøres ved at kommuner, fylkeskommuner og sektoransvarlige følger opp vannforvaltningsplanen gjennom egne planer og sektorlovverk, at tiltakene som er foreslått for vannforekomstene gjennomføres og at det jobbes med å hindre forringelse av de vannforekomstene som i dag oppfyller miljømålene. Rådmannen mener at planen på en god måte presenterer og forklarer miljømålene ved at vannforskriftens §§ 4-6 er redegjort for, samt at det er satt miljømål for hver enkelt vannforekomst i risiko. Rådmannen mener i motsatt fall at planen ikke gir en god forklaring på hvordan dette arbeidet skal implementeres i de daglige forvaltningsoppgavene hos de ulike myndigheter.

Rådmannen mener at planen på en god måte beskriver hovedutfordringene i vannregionen, men vil likevel påpeke at kompleksiteten og omfanget av arbeidet med vannforskriften er en stor utfordring i seg selv, og at dette forsterkes med et til dels mangelfullt kunnskapsgrunnlag. Dette er noe vi mener at planen ikke beskriver i særlig grad.

Nasjonale og regionale mål og føringer er beskrevet i både plandokument og tilhørende tiltaksprogram. Dette er i hovedsak overordna strategier og det er kun de nasjonale føringene for revisjon av vannkraftskonsesjoner som har hatt betydning i utarbeidelsen av tiltaksprogram. Andre relevante mål og føringer kan komme til å få betydning for gjennomføring av tiltak eller innvirke på utredningene av de foreslåtte tiltakene. Den kongelige resolusjonen av juni 2010 legger til grunn at det er samfunnsøkonomiske tiltak som skal prioriteres. Målkonflikter, hvor gjennomføring av tiltak vil komme i konflikt med andre nasjonale mål, er viktige å ta med i vurderingene. Planen belyser disse punktene, men etter rådmannens oppfatning er det behov for ytterligere presiseringer og avklaringer. Problemkartlegging utgjør et viktig tiltak, i tillegg til tiltak mot hovedpåvirkningene. Det er fremdeles mye som bør utredes i forhold til økologisk og kjemisk tilstand i mange vannforekomster. Kostnader er bare beregna for et fåtall av tiltakene som er foreslått. I mange tilfeller vil det være nødvendig med et bedre kunnskapsgrunnlag i tillegg til større utredninger

for å bedre beskrive behovet for, samt effekter og kostnader av ulike tiltak. Dette viser et stort behov for problemkartlegging og gjennomføring av overførbare prosjekter for å kunne se effekter av tiltak, og velge de tiltakene som er mest kostnadseffektive. Plandokumentet peker på hva sektorene bør prioritere i sitt arbeid i kommende planperiode og hvor i regionen man bør rette innsatsen i forhold til vannforvaltningen. Spesifikke tiltak må ytterligere utredes av sektorene der det er snakk om større og kostbare tiltak. Det er viktig at prioriterte tiltak blir fulgt opp av ansvarlige sektormyndigheter i planperioden.

Organisering av arbeidet etter vannforskriften

Arbeidet etter vannforskriften vil fortsette å kreve et stort engasjement fra kommunene og staten, også etter at vannforvaltnings- og tiltaksplaner er vedtatt. Vannområdeutvalget skal sikre eierkommunenes medvirkning og forpliktelse, samt faglig forankring og kontinuitet i arbeidet mot god kjemisk og økologisk vannkvalitet. Vannområdeutvalget skal også koordinere det videre tiltaksarbeidet og være en arena for kompetanseinnhenting, erfaringsinnhenting og samhandling.

Hvordan og på hvilke områder planen vil påvirke kommunen

Som myndighet for eksempel for pålegg knyttet til spredte avløp (i tråd med forurensningsloven). Her skal Alvdal kommune i gang med et prosjekt i spredt avløp.

Som tjenesteproducent, for eksempel innenfor vann og avløp, landbruk, kraftproducent. Dette er områder som vil få ansvar for gjennomføring av til dels omfattende (og kostbare) tiltak. En utfordring er at manglende kunnskapsgrunnlag (herunder også om faktiske effekter av tiltak) vil kunne medføre pålegg av kostnadskrevende tiltak uten sikker effekt.

Som samfunnsutvikler, for eksempel i forbindelse med avveininger mellom miljømål og gode rammebetingelser for næring (fiskeri, industri). Mål og ambisjoner må avveies i forhold til kostnader og effekter.

Beskrivelse av kostnader/finansiering

Det er kostnader knytta til arbeidet i hvert enkelt vannområde. Så langt har kommunene tatt en stor andel av kostnadene knyttet til å utarbeide lokale tiltaksanalyser.

I tillegg er det i forslagene til forvaltningsplaner primært definert tiltak som faller inn under kommunens sektoransvar. Det mangler informasjon og tiltaksforslag fra mange andre sektorer. Det kan derfor være fristende å gripe fatt i de tiltak som allerede er foreslått – hvor kommunene har ansvaret for langt de fleste. Det finnes dermed risiko for at de endelige tiltaksplanene ikke er prioritert etter et kost-nytte-prinsipp, men at tiltakene med mest presise kostnadsvurderinger velges.

Det er en risiko for at kommunene og avløpssektoren får regninga, fordi det er her det finnes konkrete tiltak og myndighetsoppfølging. Mange aktører er involvert, men svært mye av tiltaksoppfølginga vil skje via kommunene. Hvis ikke sektorinteresser som landbruk, fisk, veg, jernbane og energiproduksjon blir med som fullbyrdige påvirkere i forvaltningsplan med tiltaksprogram – og der tiltak prioriteres ut fra gode kost/nytte-beregninger – blir det ingen helhetlig vannforvaltning. Miljømål vil da bli innfridd på en svært kostnadskrevende måte, og det vil ikke være mulig å innfri alle mål.

Innstilling:

1. Alvdal kommune ser positivt på arbeidet med å sikre en felles, bærekraftig bruk av vannressursene på tvers av sektormyndighetene, og ønsker å være en aktiv bidragsyter til at målene i vannforskriften nås
2. Alvdal kommune vil fremheve behovet for styrkede økonomiske ressurser fra statlig hold for å sikre implementeringen av direktivet i vannforvaltninga og gjennomføringa av aktuelle tiltak innenfor ulike sektorområder
3. Alvdal kommune mener særlig at kunnskapsgrunnlaget for arbeidet med helhetlig vannforvaltning må styrkes gjennom at berørte departementer og sektormyndighetene tar et større økonomisk ansvar for å fremskaffe grunnlagsinformasjon om økologisk tilstand og påvirkningsforhold

Formannskapet behandlet saken i møte 04.12.2014 :

Forslag fra Leif Langodden:

Saken utsettes

Utsettelsesforslaget enstemmig vedtatt

Vedtak

Saken utsettes.